

מגילה ט

משנה.

רבן שמעון בן גמליאל	תנא קמא	
לא התירו שיכתבו אלא יונית	נכתבין בכל לשון	ספרים
	אינן נכתבות אלא אשורית	תפלין ומזוזות

דיוק מהמשנה: הא לתופרן בגידין ולטמא את הידים - זה וזה שוין.

סתירה למשנה מברייתא:

ברייתא (ובמשנה ידים)	משנתנו	
מקרא שכתבו תרגום, ותרגום שכתבו מקרא, וכתב עברי - אינו מטמא את הידים, עד שיכתבו בכתב אשורית, על הספר, ובדיו בגופן שלהן	וספרים נכתבין בכל לשון	פתרון 1: רבא קושי על רבא
במאי אוקימתא לההיא - בגופן שלהן, מאי איריא מקרא שכתבו תרגום ותרגום שכתבו מקרא? אפילו מקרא שכתבו מקרא ותרגום שכתבו תרגום נמי, דהא קתני עד שיכתבו אשורית על הספר בדיו!	בגופן שלנו	
רבן שמעון בן גמליאל אי רבן שמעון בן גמליאל הא איכא יונית! בתפלין ומזוזות	רבנן	פתרון 2: אביי קושי על אביי פתרון 3
הטעם: תפלין ומזוזות מאי טעמא - משום דכתיב בהו (דברים ו') והיו, בהוייתן יהו	בספרים	
מאי תרגום שכתבו מקרא איכא? בשלמא תורה - איכא (בראשית ל"א) יאר שהדותא! אלא הכא מאי תרגום איכא?		קושי
במגילה דכתיב בה ככתבם וכלפונם	בספרים	פתרון 4
קושי: מאי תרגום שכתבו מקרא איכא? תירוץ: אמר רב פפא: (אסתר א') אסתר כתב הנישית יתנו יקר לפצלוהו.		קושי ותירוץ
בשאר ספרים - נביאים וכתובים ור' יהודה	בתורה	פתרון 5: רב אשי הסבר התירוץ
הבאת ברייתא: דתניא: תפלין ומזוזות אין נכתבין אלא אשורית, ורבותינו התירו יונית. קושי על דעת רבותינו: והכתיב והיו! תירוץ וקריאה חדשה בברייתא: אלא אימא: ספרים נכתבים בכל לשון, ורבותינו התירו יונית. קושי על קריאה זו: התירו? מכלל דתנא קמא אסר! תירוץ וקריאה חדשה בברייתא: אלא אימא: רבותינו לא התירו שיכתבו אלא יונית. ותניא, אמר רבי יהודה: אף כשהתירו רבותינו יונית - לא התירו אלא בספר תורה, ומשום מעשה דתלמי המלך.		

הבאת ברייתא בעניין תרגום התורה בזמן תלמי המלך: דתניא: מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושנים זקנים, והכניסן בשבעים ושנים בתים, ולא גילה להם על מה כינסן. ונכנס אצל כל אחד ואחד ואמר להם: כתבו לי תורת משה רבכם. נתן הקדוש ברוך הוא בלב כל אחד ואחד עצה, והסכימו כולם לדעת אחת. וכתבו לו:

הפסוק	התרגום	הסיבה לשינוי בתרגום
בראשית ברא אלקים	אלקים ברא בראשית	שלא יגיד שיש אל בשם בראשית שברא אלקים
נעשה אדם בצלם ו בדמות	אעשה אדם בצלם ובדמות	שלא יגיד שיש שני אלים וגם שיש לאלקים גוף וצורה כמו אדם
ויכל ביום הששי, וישבות ביום השביעי	ויכל ביום הששי, וישבות ביום השביעי	שלא יגיד שהקב"ה עשה מלאכה ביום שבת
זכר ונקבה ברא	זכר ונקבה בראו	שלא יגיד שברא שני גופים
הבה נרדה ונבלה שפתם	הבה ארדה ואבלה שם שפתם	שלא יגיד שיש שני אלים
ותצחק שרה בקרוביה	ותצחק שרה בקרוביה	גם אברהם צחק וה' לא כעס עליו – כדי שלא יגיד שהקב"ה נשא פנים לאברהם
כי ברצונם הרגו שור וברצונם עקרו אבוס	כי באפם הרגו שור וברצונם עקרו אבוס	שלא יגיד שבני יעקב רצחנים
ויקח וירכיבם על החמור	ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על נושא בני אדם	שלא יגיד שמושה לא רכב על משהו מכובד
ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה	ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים ובשאר ארצות ארבע מאות שנה	שלא יגיד שיש שקר בתורה
וישלח את נצריבני ישראל	וישלח את זאטוטי בני ישראל	שלא יגיד שמושה שלח את הלא מכובדים
ואל אזיבני בני ישראל לא שלח ידו	ואל זאטוטי בני ישראל לא שלח ידו	שיהיה ברור שמדובר על אותם אנשים שבפסוק הקודם
לא חמד אחד מהם נשאתי	לא חמד אחד מהם נשאתי	שלא יגיד שמושה לא לקח חומר אבל כן לקח דברים חשובים יותר
אשר חלק ה' אלהיך אתם להאיר לכל העמים	אשר חלק ה' אלהיך אתם להאיר לכל העמים	שלא יגיד שהקב"ה נתן אלים לעמים אחרים לעבדם
וילך ויעבוד אלהים אחרים אשר לא צויתי לעובדם	וילך ויעבוד אלהים אחרים אשר לא צויתי לעובדם	שלא יגיד שהקב"ה לא צוה שהאלים יהיו אבל הם כן התהוו בעצמם ויש בהם ממש צויות
את צעירת הרגלים	את צעירת הרגלים	מפני שאשתו של תלמי ארנבת שמה, שלא יאמר: שחקו בי היהודים והטילו שם אשתי בתורה.

רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונת.
פסיקת הלכה: אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן: הלכה כרבן שמעון בן גמליאל.
מקור לדבריו בתורה: ואמר רבי יוחנן: מאי טעמא דרבן שמעון בן גמליאל אמר קרא **יפת אלהים**
יפת ויטבן באהלי שם - דבריו של יפת יהיו באהלי שם.
קושי: ואימא גומר ומגוג!
תירוץ: אמר רבי חייא בר אבא: היינו טעמא דכתיב יפת אלהים ליפת - יפיותו של יפת
יהא באהלי שם.

משנה. אין בין כהן משוח בשמן המשחה למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות. אין בין כהן
משמש לכהן שעבר אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה.
דיוק מהמשנה: הא לענין פר יום כפורים ועשירית האיפה - זה וזה שוין.

שיוך המשנה לדעה תנאית: מתניתין דלא כרבי מאיר, דאי רבי מאיר, הא תניא: **מרוכה בגדים מביא פר הבא על כל המצות, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אינו מביא.**

הסבר שיטת ר' מאיר: מאי טעמא דרבי מאיר - דתניא: **היא, אין לי אלא משוח בשמן המשחה, מרוכה בגדים מניין? תלמוד לומר ה'היא'.**

קושי על שיוך המשנה שלא כר' מאיר: במאי אוקימנא - דלא כרבי מאיר. אימא סיפא: **אין בין כהן משמש לכהן שעבר אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה, הא לכל דבריהן - זה וזה שוין. אתאן לרבי מאיר, דתניא:**

אירע בו פסול ומינו כהן אחר תחתיו -

ר' מאיר	ר' יוסי
ראשון שני	חוזר לעבודתו
כל מצות כהונה גדולה עליו	אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט

ואמר רבי יוסי: מעשה ברבי יוסף בן אולם מציפורי שאירע בו פסול בכהן גדול, ומינוהו תחתיו, ובא מעשה לפני חכמים ואמרו: ראשון חוזר לעבודתו, שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט. כהן גדול - משום איבה, כהן הדיוט - משום מעלין בקודש ולא מורידין. רישא רבנן וסיפא רבי מאיר?

תירוץ 1: אמר רב חסדא: אין, רישא רבנן וסיפא רבי מאיר.
תירוץ 2: רב יוסף אמר: רבי היא, ונסיב לה אליבא דתנאי.

משנה. אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים.
זה הכלל: כל שהוא נידר ונידב קרב בבמה, וכל שאינו לא נידר ולא נידב - אינו קרב בבמה.

קושי: פסחים ותו לא?

תירוץ: אימא: כעין פסחים.

שיוך המשנה לדעה תנאית: מני? רבי שמעון היא. דתניא, רבי שמעון אומר: אף צבור לא הקריבו אלא פסחים וחובות שקבוע להם זמן, אבל חובות שאין קבוע להם זמן - הכא והכא לא קרב.

משנה. אין בין שילה לירושלים אלא שבשילה אוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה, ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים.

